

Uvodnik

1. ŽIGA KORITNIK: *O Igorja Delorenzu Omahnu*

Igorja sem prvič srečal, ko me je povabil k sodelovanju pri razstavi Giganti. Na zunanje stene Galerije Škuc je obesil velike portretne fotografije delo več fotografov. Po razstavi sva se srečevala slučajno, na koncertih (Nick Cave, Laurie Anderson, ...) , v Kudu in še kje. Potem se je preselil v sosesko, kjer živim. Začela sva se srečevati, ko sva sprehajala vsak svojega psa. Ob najinem prvem srečanju, kmalu po preselitvi, me je vprašal, zakaj ga nisem povabil na razstavo, katero sem takrat delal v Kudu F. Prešeren Direktn'ga iz mojga serca! Na sebi lasten način, vedno umirjeno neposredno in brez dlake na jeziku. Odgovoril sem mu, da iz preprostega razloga, ker ne poznam njegovega dela, ker mi njegovo delo »ni prišlo pred oči«. Tukaj se je prvič izkazala njegova odločitev po neizpostavljanju imena v javnosti. Kasneje mi je tako postala jasna njegova odločitev in želja, da bo uporabljal ime Giovanni Nessuno. Verjetno je bila to samo šala. Kmalu so najina srečanja postala vsakodnevna – ali pri meni ali pri njem na jutranjih kavah ali popoldanskih posedanjih na vrtu, kjer sva mnogokrat razpravljala o fotografiji, o najinih osebnih izkušnjah v odnosih z okolico in s starši, o odraščanju in še o čem. Zdel se mi je duhovit, res poseben in kasneje, ko sva se bolje spoznala, zelo natančen in v marsikateri stvari morda kar preveč komplikatorski. Bil je nezamerljiv in pogovarjala sva se lahko res vse mogoče. Veliko sem se naučil od njega. Občudoval me je, da vse tako hitro in učinkovito naredim, jaz pa sem mu odgovarjal, da ne bi nikoli imel živcev, lotiti se dela, na njegov, zelo počasen in sistematiziran način. S predolgim razmišljanjem o izvedbi in za mene predolgimi pripravami. Vendar mi je dal način v razmislek in sprejemal sem ga kot pravilnega. Pristop k delu, natančnost se vidita na njegovih posnetkih, študijah, ki so na prvi pogled videti preproste. Z distanco časa so njegove fotografije toliko bolj začele »vibrirati«, nikoli prej jih nisem videl kot celoto. Imel je vizijo, ki je ne premore vsakdo. In vsakega dela se je loteval na podoben način, naj je bilo to mizarjenje, delo na vrtu in v domu.

In potem je prišel čas njihove odselitve, ko se je na žalost zmanjšala tudi frekvenca najinih srečevanj. Vsak od naju se je ubadal s svojim življenjem, s svojimi težavami in delovanjem. Na vsake toliko je prišel mimo, in ko mi je razložil, da je bolan, si kar nisem mogel misliti in nisem verjel, da je tako hudo, da ga kmalu ne bo več med nami. Tega ni oznanjal na glasen in dramatičen način. Ostal je skromen v svojem bistvu. Po najinem zadnjem skupnem kosilu pri meni, kmalu po njegovi operaciji, se dolgo nisva videla in kmalu so do mene začele prihajati novice, da je zelo shujšal, da ne bo več dolgo z nami. Junija 2004 sem pripravljala razstavo slovenskih glasbenih fotografov v Cankarjevem domu in nekaj dni pred odprtjem me je poklical, da se poslovim. Rekel je, da je zelo slaboten in je bolje zame, da ga ne vidim. Izrazil sem željo, da pridem do njega, da ga želim še enkrat srečati. Takrat, verjetno, se je odločil, da mi prepusti vse svoje negative, pozitivne, diase, takorekoč vse svoje

življenje, z željo, da mu naredim razstavo. Imenoval me je za svojega najboljšega kolega, za prvega namestnika. Ne glede na njegovo slabotnost sva šla od negativa do negativa, od diasas do diasas, nakazal je vizijo, kako naj bi razstava izgledala, kje naj bi bila, kdo naj bi sodeloval pri uresničitvi ... Poslovala sva se z besedami: Se vidiva! To je bilo najino zadnje srečanje.

V nedeljo zjutraj, ko sva se z Vidom odpravljala na Vis, me je poklicala Nataša, da je Igor odšel. Istočasno so v Trnovem zvonili zvonovi, katerih zvoka ne bom nikoli pozabil. Kot da je še enkrat prišel na nescaffe, v katero sem moral dodati vedno ravno pravšnjo količino mleka in sladkorja. Ne premalo in ne preveč.

Naložil mi je veliko odgovornost in delo, ki se ga nisem mogel lotiti do pred par meseci. Fotografije so čakale v nekaj velikih škatlah v mojem ateljeju, urejene po Igorjevem sistemu. Veliko zanimivega je še ostalo v mapah. Tako je nastala pričujoča razstava.

Žiga Koritnik

Ljubljana, 7. septembra 2006

2. TOMISLAV VIGNJEVIČ: *Oko kamere in fotografov pogled. O fotografijah Igorja Delorenza Omahna*

Ko sem si pred leti ogledal film o fotografiji, ki ga je posnela Maja Weiss, se mi je v spomin vtisnila izjava režiserja Wima Wendersa, ki je tudi sam občasno fotograf, da je namreč fotografija dejavnost, ki ljudem, ki se z njo ukvarjajo, ustvarja občutek sreče in da so fotografi večinoma srečni ljudje. Morda izhaja to dejstvo iz specifične lege fotografskega medija, ki je drugače kot slikarstvo ali druge zvrsti vizualnih umetnosti, še vedno podvrženo tehnološki korekciji in je v dobrem smislu zamejeno z obvladovanjem tehnologije, kar je ena izmed opornih točk tako pri vrednotenju, kot pri fotografski praksi.

V delovanju Igorja Delorenza Omahna je ta spoštljiv odnos do medija in tehnologije, perfekcionizem, ki ga je skušal doseči s svojo kamero, ena najbolj izstopajočih značilnosti njegovega fotografskega opusa, ki je bil s smrtjo prezgodaj zaključen. V njegovih delih je očiten likovni posluš za koloristične, kompozicijske in svetlobne vrednosti posnetka, kar se vleče kot *conditio sine qua non* njegovega delovanja. Očitno je bil Igor Delorenzo Omahen osredotočen na likovni perfekcionizem posnetka, pa naj je z objektivom ujel akt, čutne linije golega telesa, pokrajino in njeno simboliko, gledališki prizor ali pa materialnost teksture stene, ki jo je kadriral v izrezu, s katerim je ustvaril tako rekoč abstraktno kompozicijo.

Različni fotografski žanri, ki se jim je posvečal, pričajo o njegovem nezamejenem, predanem interesu do vizualnosti, ki jo je opazoval s tankočutno pozornostjo in skušal vedno znova v objektu, večerni svetlobi, plesnem gibu izrisati zavezujočo,

likovno atraktivno in kompozicijsko uravnovešeno celovito podobo, ki nas prevzame s svojo intenco. Ta pa je temeljila v fotografovi odprtosti za najrazličnejše aspekte vidnega sveta, ki jih je raziskal, pretehtal njihovo vizualno vrednost in izpostavil njihovo izpovednost. S tem je bil Igor Delorenzo Omahen subtilen opazovalec vidnega sveta, v katerem je našel konstelacije form, teksturo materiala ali svetlobno igro, ki je ustrezala njegovim visokim kriterijem, na podlagi katerih je s fotografskim aparatom ohranil določen fragment vidnega sveta, trenutek v kontinuumu plesne ali gledališke predstave ali pa je ohranil podobo golega telesa, njegovo čutnost in vizualno privlačnost.

S tem dobimo tudi ključ za razumevanje njegovega opusa. Tako kot pogled odseva temperament in je nemalokrat od gledalca samega povsem odvisna interpretacija dogodka, lahko skozi različne žanre in tematske sklope fotografije Igorja Delorenza Omahna razberemo tudi njegov introspektivni pogled, ki ni iskal motivov, ki bi gledalca prevzeli s svojo spektakularnostjo ali nebrzdano vizualno atraktivnostjo, temveč se je pogosto posvečal vsakdanjosti, svetu običajnega poteka življenja, v katerem je našel vizualne konstelacije ali zanimivosti. Iz tega sveta je črpal motivni krog, njegov fotografski credo je temeljil na opazovanju predmetov, ljudi, svetlobe v svetu, ki ga je obdajal in ki ga je s svojo kamero tudi analiziral in z njo povzel fragmente vidnega sveta, ki lahko s svojo vizualno močjo prevzamejo gledalca.